

Om de doelstellingen van de vereniging uit te voeren, acht VBW-Asfalt een sterke inbreng van de werkvloer onontbeerlijk. Deze inbreng wordt verkregen via de Technische Commissies van VBW-Asfalt. Deze TC's fungeren als klankbord voor leden, bestuur en bureau. Ze signaleren praktijkproblemen en dragen daarvoor oplossingen aan. Verder werken de leden van de TC's mee aan diverse verenigingsactiviteiten als scholing en voorlichting. Om deze taken uit te voeren zijn de TC's grotendeels bemand door technische en technologische medewerkers van ledenbedrijven.

Bouwstoffenbesluit

Na vele jaren discussie en diverse malen uitstel zal - volgens het meest recente scenario - het Bouwstoffenbesluit per 1 juli 2000 volledig in werking treden. Tot deze datum kan de zogenaamde 'Tijdelijke Lijst van Kwaliteitsverklaringen Bouwstoffenbesluit' worden gebruikt. De bouwstoffen op deze lijst worden geacht aan de eisen te voldoen. Na de volledige invoering van het Bouwstoffenbesluit moet worden aangetoond dat aan de eisen wordt voldaan. Bijvoorbeeld via certificering.

Clustercertificering

De asfaltbranche heeft - als eerste in Nederland - gekozen voor het systeem van clustercertificering. Clustercertificering houdt in dat de deelnemende bedrijven als collectief worden beoordeeld. De kracht van de clusteraanpak is de aanzienlijke reductie van het aantal onderzoeken en toetsen (audits). Dit leidt tot een efficiëntere inzet van de beschikbare capaciteit van certificerende instel-

lingen en onderzoekslaboratoria en, niet minder belangrijk, tot een kostenreductie per ton geproduceerd asfalt. De basis voor de clustercertificering is de Beoordelingsrichtlijn BRL 9320.

Voorafgaand aan het opstellen van de BRL 9320 vond een collectief onderzoek plaats naar de productkwaliteit. De resultaten toonden nog eens aan dat asfalt, in al zijn varianten, ruimschoots voldoet aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit. Ook het asfalt geproduceerd met asfaltgranulaat. Het acceptatiebeleid van de asfaltmenginstallaties is dus effectief en voorkomt dat (met teer) verontreinigd oud asfalt in het warme hergebruikcircuit terechtkomt. De acceptatie van de grondstoffen, met name het asfaltgranulaat, is een essentieel onderdeel van het kwaliteitssysteem van de asfaltproducenten en krijgt bij het toelatingsonderzoek bijzondere aandacht. De asfaltproducenten zullen, nog meer dan in het verleden, van de opdrachtgevers en andere toeleveran-

ciers gedegen bewijsmiddelen in de vorm van onderzoeksrapporten verlangen waaruit de kwaliteit van het 'oude asfalt' blijkt. Daarmee worden de wegbeheerders nog eens nadrukkelijk gewezen op hun verplichtingen voor het aandragen van deze informatie.

Monsterneming

Bij de acceptatieprocedure van het asfaltgranulaat komt de monsterneming van het asfalt, als nieuwe bouwstof, aan de orde. De toetsing zal er daarbij op gericht zijn om vast te stellen dat de monsterneming voldoet aan de eisen van representativiteit zoals die volgens het Bouwstoffenbesluit vereist zijn. De producenten hanteren daarbij een richtlijn die door de branchevereniging is opgesteld.

Organisatie

Voor een werkbare aanpak van deze cluster-certificering is coördinatie het sleutelwoord. Mede op initiatief van de TC Milieu is daarvoor een organisatie in het leven geroepen: de Nederlandse Cluster Organisatie Bouwstoffen b.v. (NCOB). De NCOB houdt zich bezig met de diverse stappen die zowel in het toelatingstraject als bij het handhaven zijn te onderscheiden. Daarbij zijn te noemen:

- het opstellen van richtlijnen voor acceptatie van grondstoffen en monsterneming, instructie en voorlichting,
- het organiseren en uitvoeren van de toetsing van de kwaliteitssystemen bij de deelnemende bedrijven,
- het organiseren van de steekproeven van het product,
- het beoordelen van de onderzoekresultaten et cetera.

Iedere individuele producent blijft overigens zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor de door hem geleverde bouwstof.

Invoering

Tot het certificeringstraject behoort het toelatingsonderzoek. Daarin worden

zowel de milieuhygiënische kwaliteit van het product als het kwaliteitssysteem van het individueel deelnemende bedrijf getoetst. Deze toelatingsonderzoeken zullen in de eerste maanden van 2000 bij de asfaltproducenten plaatsvinden. Aansluitend wordt de clustercertificering dan in de loop van het jaar 2000 volledig operationeel.

Reststoffen in asfalt

Vrijwel alle processen en industrieën leveren afvalstoffen of bijproducten in alle mogelijke verschijningsvormen en kwaliteiten. Het landelijk milieubeleid is erop gericht de stroom van afvalstoffen waar mogelijk te minimaliseren. Eén van de opties om dit te realiseren is om een nuttige bestemming voor deze reststromen te vinden. Daarbij wordt door sommige probleemeigenaren gekeken naar het product asfalt. Dat biedt immers mogelijkheden om de traditionele grondstoffen voor asfalt te vervangen door geschikte reststoffen. Aangezien zo ook bespaard wordt op schaarse primaire grondstoffen snijdt het mes op die manier aan twee kanten. Daarbij kan bovendien nuttig gebruik gemaakt worden van de immobiliserende eigenschappen van bitumen, waardoor eventuele milieubedreigende verbindingen die sommige van deze reststoffen bevatten onschadelijk gemaakt worden. Bovendien kan de inzet van reststoffen ter vervanging van primaire grondstoffen een financieel voordeel opleveren. Een en ander maakt het interessant om de mogelijkheden voor het inzetten van branchevreemde reststoffen nader te onderzoeken.

In de TC Milieu en binnen VBW-Asfalt wordt het principe gehanteerd dat asfalt geen vuilnisvat wordt. Het uitgangspunt van de asfaltbranche is steeds geweest terughoudend te zijn met het toepassen van branchevreemde reststoffen in asfalt om te voorkomen dat de milieuhygiënische en arbeidshygiënische

kwaliteit van het asfalt in gevaar komt. Het consequent hanteren van dit principe heeft er onder andere toe geleid dat uit het toelatingsonderzoek in het kader van het Bouwstoffenbesluit blijkt dat het asfalt in Nederland ruimschoots voldoet aan de eisen. De terughoudendheid ten aanzien van het toepassen van reststoffen in asfalt is ook gebaseerd op het principe dat geen afbreuk gedaan wordt aan de herbruikbaarheid van het asfalt.

Verder staat voorop dat het toepassen van reststoffen de technische kwaliteit van het asfalt niet in gevaar mag brengen. Dat betekent dat uitgebreid onderzoek nodig is naar het effect op het gedrag van het mengsel en de verhardingsconstructie voordat een reststof routinematig in het asfalt wordt toegepast. In verband met de procesbeheersing is het noodzakelijk dat te gebruiken reststoffen van een redelijke constante kwaliteit zijn.

Het is ook belangrijk om na te gaan wat het gevolg is van het toepassen van bijproducten uit andere processen op het mengproces, op de wijze van opslag, van transport en verwerking. Bepaalde producten kunnen aanleiding geven tot een verandering in de emissie door een asfaltmenginstallatie of geurhinder opleveren in de omgeving. In veel gevallen brengt het gebruik van afvalstoffen consequenties met zich mee als het gaat om vergunningen en regelgeving. Daarbij speelt ook de eventuele toekomstige aansprakelijkheid een rol.

Al het onderzoek dat tot nu toe is uitgevoerd wijst erop dat de wijze waarop in de branche met asfalt en bitumen wordt omgegaan geen nadelige invloed heeft op de gezondheid. Het gebruik van reststoffen in asfalt is slechts acceptabel als zeker is dat de veiligheid en de gezondheid van de werknemers is gegarandeerd, zowel bij de productie als bij de verwerking.

Veel van de genoemde aandachtspunten hebben hun financiële consequenties. Bijkomende kosten kunnen worden veroorzaakt door noodzakelijk onderzoek en aanvullende kwaliteitscontrole, door de aanpassing van de productie-installatie, door effecten op de productiecapaciteit en op het energiegebruik of door aanvullende maatregelen om eventuele emissie te voorkomen. Afhankelijk van het gedrag en de levensduur van de wegverharding waarin reststoffen zijn toegepast kunnen de kosten van het wegonderhoud, positief of negatief beïnvloed worden. De vraag is wie voor de kosten opdraait wanneer zij negatief uitvallen.

Bitumen en asfalt, in hun oorspronkelijke samenstelling, gemaakt van natuurlijke grondstoffen, zijn uitstekende bouwstoffen om milieuproblemen op te lossen. Dit dankzij hun eigenschappen als vloeistofdichtheid, immobiliserend effect, chemische resistentie, duurzaamheid en herbruikbaarheid, gecombineerd met het feit dat alle grondstoffen onschadelijk zijn en geen milieu- of gezondheidsproblemen veroorzaken.

De bedrijfstak blijft er op letten dat deze eigenschappen niet in gevaar worden gebracht door het gebruik van reststoffen en dat het imago van een uitstekende bouwstof niet wordt geschaad. Gelijktijdig ligt hierin de uitdaging voor technici, om de kaders en de randvoorwaarden aan te geven waarbinnen het toepassen van reststoffen uit andere branches aanvaardbaar is. Het behoort mede tot het werkplan van de Technische Commissie Milieu, Veiligheid en Gezondheid om een set van criteria hiervoor op te stellen, met voldoende ruimte voor technische innovatie en zorgvuldige toetsing aan milieu- en arbeidshygiënische eisen.